

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 8. De obligationibus soluendi pensiones beneficiis legitimi impositas,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

Ecclesie, aut illius propria pecunia. Est enim generalis lex sit, Cod. de rei vindicatione, lege Si ea pecunia: quod emptum est ex aliena pecunia: non fiat eius cuius est pecunia: sed acquiratur ipsi emptori. Ea tamen ex communi sententia locum non habet in iis, quæ tutor, vel curator, vel ministrator emit ex pecuniis pupilli, vel minoris, vel ciuitatis quibus Ecclesia in eam æquiparatur.

121. **POSTREMUM DVBIUM EST,** An beneficiarij possint testari de prouentibus suorum beneficiorum. Hoc late tractat Molina in antememorato tractatu 2. disput. 147. Sed contenti erimus sequentibus documentis.

Primum est, Clericos non Religiosos (de Religiosis alia ratio est ob votum paupertatis perpetuæ) posse testari etiam ad causas non pias de patrimonio suo: atque de aliis, quæ suo labore, & industria acq̄uerint, atque etiam de iis, quæ ex prouentibus beneficiorum sustentationi suæ subtraxerint. Hoc patet per illud quod antea partim quæ prima, partim dubio prisco ostensum est, ipsos habere tallum bonorū dispositionem liberam. Pro quo textus est apertus in cap. Quia nos, & in cap. Relatum i. §. Caterum, De testamentis.

Secundum est, De iis, quæ ex prouentibus beneficiorum supersunt sustentationi beneficiariorum, ipsos non posse testari. Hoc patet ex citatis cap. Quia nos, & cap. Relatum, 2. itemque ex cap. Cum in officiis, eodem tit. Ad quod cap. num. 5. in tractatu De testamentis Couar. notat eam esse opinionem communi omnium consensu receptam. Adde in sequ. nu. 6. moribus receptum nihilominus esse, vt solis Episcopis testandi licentia sit necessaria. Ceteros enim Clericos libere testari de iis, quæ ex redditibus Ecclesiasticis acq̄uerunt: ipsi siquidem testatis consanguineos sic eedere ex consuetudine præscripta. Est enim merito facta sit memorata prohibitiōe ne scilicet Ecclesiastici studerent opibus accumulandis: sed sua saltem superflua, expenderent in pios vsus; tamen, quoniam ea est tantum iuris humani, potu t abrogari contraria consuetudine. Quæ non est de se mala, nec corruptela censenda, si sit testandi ad pias causas; non item si ad prophanas, vt ad ditandos parentes. Alienum est enim à ratione, vt bona iure pauperibus debita relinquatur consanguineis iam satis diuitibus, aut ij de industria finantur in illis succedere ab intestato. A quare viri timorati, & memores suæ salutis, ac iudicij quod subituri sunt, constituti ante tribunal Christi, semper abhorrent, tanquam aduersante iuri naturali: adeo ut Papa nequeat in ea dispensare, vt nec in cæteris rebus eiusdem iuris nisi interueniat causa aperte iusta, quemadmodum notatum est à Nauar. in tract. De redditibus Eccles. q. 3. ad nu. 17. 6.

122. Tertium documentum est. Non obstante peccato quod beneficiarius committit, de prouentibus suorū beneficiorum contra iuris canonici constitutionē disponendo, dispositionē esse validam. Ratio est, quia ex eo quod dispositio sit illicita, non sequitur necessario vt sit inualida. Sic enim cum quis de bonis suis patrimonialibus superfluis in vsus prophano disponit, quādo urgente graui necessitate tenetur elargiri ea in elemosinā, valet dispositio, etiā si mortifer peccet: quia in eo casu obligatur solum personaliter, & sine hypothecatione suarum rerum. Quod idē vsuuenit in beneficiario iuxta ante tradita sub finē quæstionis prioris, & initio posterioris. Vnde consequens est, hæredes per tale testamentum institutos posse valide succedere in bonis eiusmodi, tanquam acceptis ab eo qui vere habuit dominium eorum, nulli de se obligationi suppositorum. Ea enim obligatio qua debuerint applicari pijs vsibus, personalis tantum fuit, pertinens ad solum testatorem: quæ proinde non transit ad hæredes; vnde fit (si nihil aliud sit quod obstat) vt illi possint ea accipere; totumque peccatum commissum, testatoris est: qui ita siue expresse, siue tacite canones disposuerit; itemque eorum qui ipsum ad id induxerunt.

G A P V T VIII.

De obligatione soluendi pensiones beneficij legitime impostas.

S V M M A R I V M.

- 123 Quid in hac re significetur nomine pensionis, & quomodo ea conueniat cum beneficio Ecclesiastico, ac quo modo ab eo differat.
- 124 Variæ illius diuisiones.
- 125 Authoritas requisita ad validam impositionem pensionis, & quatenus sit in Episcopo.
- 126 Causa iusta ad eandem requisita.
- 127 Itemque iusta quantitas: ex parte cuius cauenda est surreptio, per quam irrita redditur pensionis constitutio.
- 128 Qualitas requisita in persona cui datur pensio, vt hæc sit valida.
- 128 Episcopus potest pensionem imponere, tantum ad tempus.
- 130 Vary casus in quibus potest Episcopus pensionem imponere.
- 131 Pensio imposta sine beneficiarij consensu habetur surreptitia.
- 132 Duo modi quibus pensio amittitur.
- 133 Non vt laicalis. sic clericalis vendi potest; immo nec redimi sine autoritate Pape. Remitti autem potest sola pensionarij voluntate, nisi vs sit ad illius titulum promotus ad sacros Ordines.
- 134 Quatenus diuini debeat pensionis solutio, aut propter hæc non factam, incurratur excommunicatio.

OBLIGATIO soluendi pensionem beneficio legitime impostam perinde est ex iustitia, ideoque de se sus mortalis, ac obligatio soluendi censum super alia aliqua re fructifera constitutum. Ad illius autem notitiam pro iudicio de peccatis nobis propositio: tradenda sunt de tali pensionum genere aliquot documenta, cuius pleniorē explicationem si quis optet videre poterit apud Hieronymum Gigantem in tractatu De pensionibus, & Ioannem Azorium in 2. parte Moral. Instit. lib. 8. cap. quinto, & septem sequentibus.

Primum autem documentum est: Nominē pensionis, prout notat Gigas in citato tractatu quæstione prima, hic significari certam portionē reddituum beneficij ab eo separatam; non tamen in perpetuum, sed solummodo ad tempus. Sic autem sumptam pensionem conuenire cū beneficio: quod tam ea quam hoc, sit ius percipiendi redditus Ecclesiasticos. Differre vero primo, quod sit ius ad vnam partem eorum reddituum, ad quos in totum percipiendos, beneficium est ius. Secundo, quod pensio duret tantum ad tempus, nempe ad aliquot annos, aut ad vitam pensionarij, & beneficij sit de se perpetuum. Tertio, quod pensio non inducat obligationem præstandi officium Ecclesiasticum, pro quo datum est beneficium, sed ipsum totum beneficiario incumbat.

Secundum documentum est: Tradi varias diuisiones pensionis taliter spectata. Prima est in Clericalem, seu spiritalem; quæ videlicet datur pro officio spirituali, aut pro statu quem solus Clericus habet; & in laicalem, seu temporalem, quæ laicis datur pro causa temporali, hoc est, pro seruitio, seu obsequio, vel officio præstito, aut præstando Ecclesie. Secunda est, in eam quæ datur cum clausula transferendi, & in eam quæ datur sine tali clausula. Dicitur autem clausula transferendi, potestas pensionem attribuendi alteri, interposita autoritate alicuius personæ constitutæ in Ecclesiastica dignitate. Vide Azorium in cit. lib. 8. cap. 11. Tertia est in eam, quæ datur cum regressu ad beneficium; & in eam, quæ datur sine tali regressu. Est autem regressus, quando ei qui pensionem accipit sit potestas, vt nisi alter soluerit ipsi tempore præscripto, possit accipere beneficium. De qua re Azor, in præced. cap. 9. quæst. 4. Aduerte vero obiter non solere talem regressum concedi, nisi cum quis beneficium resignauit, & ei reseruata est pensio annua; vel cum cessit quis licitè, vel iuri in beneficio in gratia colligantis, reseruata sibi annua pensione. In aliis eam casibus ob non factam solutionem pensionis, solet potius imponi pœna priuationis beneficij.

vt secundum stylum Romanæ curiæ Gigas habet De pensionibus *quæst. 99. num. 23.* Quarta diuisio est ex causa efficiente, in eam quæ constituitur à Papa super beneficiis: & in eam quæ ab Episcopo pro Ecclesiæ necessitate, vel utilitate: ac in eam quæ imponitur per beneficij fundatorem. Quinta diuisio *sumpta ex causa moriua, seu sine ponendi pensionem*, est in eam quæ ad componendam litem inter litigantes de beneficio assignatur absque vlla fraude, ex consensu Summi Pontificis *(de quo in cap. Nisi essent, De præbendis & in eam quæ imponitur causam literarum: vt quæ datur studiosis causa studiorum, aut doctis ob doctrinam, iuxta c. De multa, §. finali, De præbendis; ac demum in eam, quæ assignatur, à Summo Pontifice causa gratuita resignationis beneficij, nullo interueniente pacto.*

Tertium documentum est: Ad validam pensionis, de qua loquimur, constitutionem, quatuor esse necessaria. Primum est, autoritas constituentis: nihil enim valide constituitur sine legitima autoritate. Dubium autem non est eam plenissime esse in Papa, prout expressum est in initio cap. secundij, De præbendis, in 6. & in fine Clementinæ primæ, tit. Vt lite pendente. Vtrobique enim habetur quo ad Romanum Pontificem Ecclesiarum, personatum, dignitatum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum plena, & libera dispositio ex sua plenitudine noscatur pertinere. Necitem dubiū est, quin sit in Episcopo comparatione suæ diocesis: in inferiori tamen gradu, atque limitata, prout per dicenda in sequenti documento 4. & 5. patebit.

Secundum necessarium ad validam pensionis constitutionem, est causa iusta, & sufficiens quæ respondeat pensionis quantitati: itaut cum maior fuerit pensio, grauior sit causa: vt enim lex humana vim non habet nisi sit rationalis, ita nec alia constitutio: & præsertim proposita, quæ fit à Prælo, tanquam beneficiorum administratore, ac fidei, & prudenti dispensatore, quem Christus constituit super familiam suam: de out censeri possit limites egredi suæ autoritatis, cum sine iusta causa beneficium, aut beneficiariū pensionem onerat: in eo enim aberrat à prudentis, & fidelis dispensatoris officio. Ad quod facit doctrina D. Thomæ 1. 2. quæst. 97. art. 4. fundata in verbis Domini, *Luce 12. Quis putas est fidelis dispensator, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam?*

Porro in iure communi, tres tantum inueniuntur tales causæ expressæ. Prima est in cap. Nisi essent, De præbendis: quando duo litigant pro beneficio, vt Pax in eatur: cauenda tamen est collusio in eo, seu ne aliqui litem fingant, hoc est, prout habetur in cap. Audiuius, tit. De collusione detegenda, ne intentent litem absque iure, eo solum fine, vt vnus habeat pensionem. Secunda causa est, quando fit beneficiorum permutatio, tunc enim pinguiori potest imponi pensio, vt æqualitas fiat, ex cap. Ad quæstiones, De rerum permutatione: Tertia causa est, quando resignatur beneficium: tunc enim resignans (argumento cap. Super eo, De renunciatione) potest sibi seruare pensionem, si adsit causa honesta, & rationalis; ipseque sponte renunciet: quando enim resignare cogitur iure, aut ratione urgente: non patitur dispensium, cui obuiare liceat per pensionis assignationem.

Extra ius autem, plures dari possunt iustæ & rationabiles causæ assignandæ pensionis, siue laicalis, siue Clericalis. Prima est, obsequium, seruitium, vel officium spiritale, aut temporale: siue iam exhibitum, siue exhibendum Ecclesiæ. Secunda, beneficia & merita exhibita, aut exhibenda Ecclesiæ. Tertia, quæcumque causa pia; vt ad dorandas pauperes virgines, redimendos captiuos, alendos in studiis pauperes adolecentes bonæ indolis, comparandam suppellectilem ad Dei cultum necessariam. Quarta, doctrina, & nobilitas multum redundans in Ecclesiæ utilitatem. Quinta, paupertas non solum in Clericis, sed etiam in laicis: non autem studium ditandi parentes, vel amicos: ac multo minus magnifice viuendi supra suum statum.

Tertium quod requiritur ad validam constitutionem pensionis, est huius quantitas iusta: iniusta enim reddit illa iniustam, atque adeo alienam ab officio prudentis, & fidelis administratoris. Iam in æstimanda tali quantitate ratio habetur maxime consuetudinis loci, nisi talis sit, qua tantæ quan-

titatis pensio constituitur, vt beneficiarius non retineat sibi quantum sufficiat ad conuenientem, honestumque victum suum, & ad onera Ecclesiastica sustinenda. Hinc in Concil. Trident. sess. 24. cap. 13. De reform. statutum est, vt Cathedralis Ecclesia cuius redditus annui non excedunt mille ducatos; & parochialis cuius redditus non excedunt centam; nulla pensione grauetur. Et merito, quia cum Episcopus, & Parochus præ cæteris debeant subuenire pauperibus; ratio dicat non debere pensionibus grauari. Nec etiam debere beneficia quorum non sunt alij redditus, quam distributiones quotidianæ, deduci potest ex eo, quod distributiones ex se non censentur de corpore beneficij, iuxta cap. Licet, De præbendis.

Cauenda est vero in hac parte surreptio, per quam constitutio pensionis adhuc redditur irrita: eaque contingit, quando ad obtinendam maiorem pensionem, beneficium dicitur plus valere, quam valeat, aut quando in eodẽ beneficio alia pensio iam imposita est, idque tacetur Summo Pontifici: aut quando pensio statuitur non solum in beneficio illius beneficiarij cum quo transigitur: sed etiam secundum partem, in beneficio alicuius tertij (vt maior nimirum obtineatur) quam nihilominus prior ille beneficiarius solus soluat: aut quando fructus omnes beneficij pensionario ad vitam non petita Papali dispensatione assignantur: itaut beneficiarius interea nihil habeat præter nudum titulum, & officium: aut demum quando beneficiarius pro pensione plus soluit, quam valeant fructus beneficij.

Quartum necessarium ad eiuſdem pensionis constitutionem validam, est qualitas personæ cui conceditur: nempe vt ad eam sit habilis. Quæ qualitas an in illegitimo inesse censenda sit dubitatur. De qua re Azor in sequenti cap. 7. quæst. 6. Nobis sufficit Episcopum etiam posse in tali inhabilitate cum ipso dispensare; quandoquidem id minus est, quàm cum eodẽ illegitimo dispensari ad minores Ordines; aut ad simplex beneficium; quod Episcopus ipse potest, ex cap. 1. De filiis presbyterorum, in 6. nisi forte sit filius eius qui id ipsum beneficium habet, vel habuit. Nam tunc est Concil. Trident. sess. vltima cap. 15. dispensari non potest cum eo.

Porro si pensio sit Clericalis, & detur cum accessit ad aliquod beneficium, ad eam requiruntur omnes qualitates requisitæ ad id ipsum beneficium; quandoquidem ipsum sine eis licite accipi non potest. Quando autem datur sine tali accessu, requirit tres tantum qualitates: quarum prima est, cuius ante meminimus, vt is cui datur sit legitimus. Secunda est, vt sit Clericus. Vnde si Papa pensionem det alicui sub titulo Clericatus, id exprimens in suis literis, ille qui accipit debet Clericus fuisse ante illam datam: Noqui erit nulla, ex cap. Significante, De rescriptis, iuncta glossa. Ratioque in promptu est: quia tunc Papa non intendit alteri, quam Clerico dare pensionem. Neque satis est, vt post datam pensionem Clericus fiat, quia causa, aut conditio superueniens quæ debuit præexistisse non firmat actum. Tertia qualitas, vt Clericus sit cælebs, nec uxoratus: matrimonium enim tollit omne ius ad redditus Ecclesiasticos, etsi in ea re Papa possit iusta de causa dispensare, prout contra Sotum docet Nauar. in Enchir. cap. 25. nu. 119. Addens nihilominus ipsum Papam non debere nisi magna de causa id facere ob scandalum quod inde oriretur.

Cæterum pro penitentiali foro facienda est distinctio inter constitutiones pensionum factas à Papa motu proprio, & factas sollicitatione eorum pro quibus fiunt. Cum enim Summus ipse Pontifex ex special. Christi priuilegio plenitudinem habeat potestatis in Ecclesiæ regimine, cum spiritali Spiritus sancti assistentia; in prioribus faciendis existimandus est iustam causam habuisse, etiam si ea non pateat: & priuatum grauasse ob communem Ecclesiæ necessitatem, vel utilitatem quæ nos lateat: aut alia quæ iusmodi de causa, cum alias incapaci dispicisset. In posterioribus autem faciendis, existimari potest importunitate sollicitantium male persuasus: de quo inquirere licet, vt patet ex literis quæ in foro externo solent moueri super pensionibus taliter adeptis: vt & super beneficiis.

Quartum documentum est: Episcopum non posse pensiones imponere nisi ad tempus. Non enim posse imponere perpetuas satis intelligitur ex c. Prohibemus, De censibus,

125.

126.

127.

128.

129.

128.

129.

AL
IS

& ex c. Pastoribus. De his quæ sunt à Prelato. Ad idem confirmandum facit quod de iure cõmuni canonico, beneficia conferri debeant sine diminutione, ex cap. Si quis præbendam, i. quæ. 37. & ex cap. Maioribus, cap. Vacante, cap. Cui causam, De præbendis, & cap. vñico, versus finē, tit. Vt Ecclesiastica beneficia sine diminutione cõferantur. Tali enim iuri subiiciuntur etiam Episcopi; eidemque aperte aduersatur pensiois perpetuæ cõstitutio in beneficio, Et ita in cap. Nisi essent, De præbendis, statuitur vt ad præstationē 40. librarū, non dignitas prioratus, sed persona Prioris maneat onerata: ne forte circa prouetus, aliqua videatur facta sectio prioratus. Ita quod ipso Priore defuncto, successor ipsius ad præstationem 40. librarum minime teneatur. Hæc ibi.

130. Quintum documentum est: Varios assignari casus, in quibus potest Episcopus pensioem imponere ex iusta causa necessitatis, aut vtilitatis Ecclesiæ. Primus est, quando pensio ex pigui beneficio datur in erectionem noui beneficij: tunc enim certum est, Episcopum (cuius est in sua Diocesi, beneficia vt conferre, sic & erigere) posse eandem constituere causa iusta interueniente; vt quando Ecclesiæ indiget ministris; & ideo ad nouorum institutionem opus est ex piguiori beneficio certam portionem separare, vt ex ea beneficium constituatur. Sic enim quando parochialis Ecclesiæ annexa fuerit alicui dignitati vel præbendæ; Vicarius perpetuus Episcopi auctoritate, in ea constituitur, assignata illi certa portio ex fructibus eiusdem Ecclesiæ, iuxta cap. Extirpandæ, §. Qui vero, De præbendis. Sic etiam quando Parochus principalis Ecclesiæ habet suam vnitam, cui non potest per seipsum inferuire commode, cogitur in ea constituere Vicarium, qui loco sui inseruiat, geratque in ea curam animarum. Ad cuius competentem sustentationem Episcopus imponet pensioem ab ipso principali Parocho soluendam: argumento cap. I. De præbendis, in sexto.

Secundus casus est, cum permutatio fit beneficiorum, quorum vnum est opulentius altero. Tunc enim Episcopus constituere potest, vt qui accipit opulentius, soluat alteri certam pensioem, secundum illud quod statuitur in cap. Ad quæstiones, De rerum permutatione. Tertius est, cum Episcopus aliquam Ecclesiā concedit alicui loco pio. Tunc enim potest aliquid in ea sibi reteruare, ex cap. Constitutus, §. finali, De religiosis domibus. Quartus est, quādo quis liti, & iuri quod se in beneficio habere contendebat, cedit concordie gratia, & ob pacis bonum. Tunc enim Episcopus in eundem finem potest alteri pensioem soluendam imponere, ex cap. Nisi essent, De præbendis. Quintus, quando ob morbum, vel aliam causam iustam, vt absentiam ratione studij literarū, datur Parocho coadiutor: tunc enim potest Episcopus assignare ei sufficientem portionē ex fructibus beneficij, cap. De rectoribus, & cap. Tua nos, De clerico ægrotante. Sextus casus est, quando laicus, vel alius auctoritate Episcopi fundat Ecclesiā, ac dotat: beneficia constituens in ea ex propriis suis bonis. Si enim, prout potest ex Panorm. ad cap. Quantum, num. p. mo De censibus, sibi aut alteri reuertat certam pensioem ex eorundem bonorum redditibus, Episcopus eam cõstituet, acceptando fundationē. Septimus casus, quando pensio datur tanquam stipendium temporalis ministerij, quo Ecclesiā indiget: exempli gratia pro pulsandis campanis, vel organis, vel aperendis ianuis, templi, pro officio æditi, economi, Syndici, Aduocati, Medici, pro officio docendi Clericos Ecclesiasticum cantum, aut grammaticam, & similia. Pro quo facit receptus vsus non irrationabilis; cum talia spectent ad apertam Ecclesiæ suæ aut necessitatem, aut vtilitatem, cui ex officio prouidere debet.

131. Sextum documentum est: Pensioem in beneficio absque beneficiarj consensu obtentam haberi subrepticam, si absque iusta causa data sit, etiam à Papa: quia is non est exstimandus velle sine causa alicui rem suam auferre absque eius non consensu. Et ideo inter regulas Cancellariæ Romanæ vna est relata ab Azorio in citato lib. 8. cap. 8. quæst. 6. in qua dicitur: Etiam motu proprio datas literas referuationis antiq. pensiois super alicuius beneficij fructibus, excediri non posse nisi ex consensu illius qui pensioem soluere debebit. De qua re videri poterit idem author ibidem:

vt & de cæteris, quæ tum præmittit, tum subiungit vtilia ad iudicandum ex parte beneficij, de validitate pensiois quæ in eo constituitur; ea enim magis pendet ex vsu Romanæ curiæ, quam ex canonibus in quibus pauca habentur de pensioibus: vnde illum diu Romæ versatum, videre expedit.

Septimum documentum est: Pensioem extingui, per professionem religiosæ. Ratio est: quia ius pensiois repugnat paupertati religiosæ, cum sit habendi proprietatem rerum pecunia æstimabilem. Idem ex Gigante habet Azor in sequenti cap. 10. quæst. 3. Similiter si Clericalis, non item si laicalis, sit pensio, per matrimonium eam extingui idem Gigas latius tradit De pensioibus, quæst. 54. vbi num. 4. & post eū Azor in præcedenti quæst. 1. adfert vsum Curiæ Romanæ, quo per matrimonium inicum pensio Clericalis finitur, vt ipse Gigas se in seipso expertum esse dicit: in quibus postquam matrimonium contraxit, se amisisse pensiones, sibi vt Clerico concessas à Clemente septimo.

Octauum documentum est: Differentiam pensiois Clericalis à laicali esse; quod hæc sine simonia vendi possit, illa non item. De qua re iam diximus in præcedenti lib. 23. cap. 18. quæstione quinta: vbi addidimus, quod nec redimi possit nisi Papæ auctoritate. Adeo ut redemptio facta aliter, non valeat, prout Nauarrus expressit in Encir. cap. 23. num. 11. vbi etiam habet (quod latius tractat Gigas in præced. quæst. 45. & est notatu dignum) non modo laicalem, sed etiam Clericalem pensioem extingui posse à pensionario, propria sua auctoritate: eam gratis remittendo. Neq; enim sicut ius prohibet Clericum abdicare se beneficio sine Prelati sui auctoritate; cap. Admonet, De renunciatione: ita & prohibet pensionarium propria auctoritate pensioem remittere: eo quod talis remissio non datur, sed in cõmuni fiat beneficij: dum liberatur ab onere, & seruitute ei imposta: perinde ac si patronus renunciaret iuri quod habet patronatus. Aduertit tamen, constitutum esse in Concilio Tridentino, sess. 21. cap. 2. De reform. vt si quis ordinetur ad titulum pensiois, non possit postea sine facultate Episcopi eam alienare, extingui, aut remittere, donec habeat sufficiens Ecclesiasticum beneficium.

Quatenus autem pensio diminui debeat si fructus beneficij cui imposta est diminuatur, late tractat Gigas qu. 62. Cæterum idem videtur ea de re dicendum, ac de censu reali, vt diminui debeat, fructibus ita diminutis, vt vnus anni vbertas non compenet alterius sterilitatem.

Quod vero ex cõmunicatio quæ beneficiario nõ soluente pensioem imponitur, non incurrat ipso facto, donec pensionarius ei denunciatur se velle vt eam incurrat, notat Nauarrus in cit. cap. 23. n. 104. quem vide. Atque hæc hæcenus de obligationibus Clericorum dicta sunt pro ratione iudicandi de peccatis eorundem: sequitur vt dicamus de acquisitione per ipsos facta beneficiorum Ecclesiasticorum, ad intelligendum (quod eadem ratio requirit) fuerint legitima, an non. Porro quoniam ad tale intelligendum conducet nouisse multiplicem ipsorum beneficiorum varietatem, eam præmittemus in sequenti capite.

CAPVT IX.

De beneficiorum Ecclesiasticorum multiplici varietate.

S V M M A R I V M.

135. Beneficia alia regularia, alia secularia: & in dubio quo modo inter nos autur.
136. Alia nominata, alia innominata: & alia collatiua, alia electiua, aliaque mixta.
137. Alia propria patroni, alia non patroni: & alia collegiata, alia non collegiata; atque alia patrimonialia, alia non patrimonialia.
138. Denum alia villa murata, alia pagorum, alia exempta, alia non exempta: alia reuocabilia, alia irrevocabilia.
139. Quando colligantur beneficia esse manualia, seu reuocabilia.

PRIMO ex diuersitate status personarum, quæ sunt beneficiorum capaces, alia dicuntur religiosa, quorum

Religiosi